

Làm ăn lỗ nặng nhúng tra độc quyền rất cao của ngành điện lực.

Khói cao ngất trời trong vụ cháy tháp đôi EVN, tập đoàn lỗ 40 nghìn tỷ VND

Những ngày cuối năm 2011, một năm nổi bật nhiều vấn đề cho các công ty nhà nước tại Việt Nam, đặc biệt nhất là khi choáng váng khi nghe tin về độc quyền cao quá mức cho quan chức Tập đoàn Điện lực EVN.

Một loạt tờ báo, gồm cả báo của ngành công an đã vào cuộc nêu ra điều họ gọi là 'nghịch lý': làm ăn lỗ nặng nhúng tra độc quyền rất cao của ngành điện lực.

Chủ đề này đang khơi ra các vấn đề chung của nhiều công ty nhà nước hoạt động tại khu vực thiếu minh bạch về quyền sở hữu và trách nhiệm quản trị.

Nhân dịp năm hết Tết đến, báo Việt Nam đưa tin thống kê của nhà nước cho thấy tại các doanh nghiệp 100% vốn nhà nước, mức tăng trưởng Tạm cao nhất là 130 triệu đồng/người, trung bình 8,2 triệu đồng/người.

Những vấn đề là chỗ đứng và tiền thuê nhà bị coi là quá cao tại chính các doanh nghiệp làm ăn thua lỗ.

Cao hơn những công bố thực

Theo mô tả bài trên tờ Công an Nhân dân gần đây, công suất của nhân viên tại Tập đoàn Điện lực VN là 13,7 triệu đồng/mô tả những công bình quân khi văn phòng công ty lên tới gần 30 triệu VND mô tả tháng, dù công việc của các văn phòng đều chỉ mang tính bàn giấy.

Tờ báo này, trong bài của ông Bấm Khôn Minh Du cho rằng mỗi năm EVN phải chi những cho khi văn phòng trên 140 tỷ đồng trong đó những lãnh đạo là 60-70 triệu.

Điều đáng nói, theo báo chí Việt Nam là EVN, đã làm ăn thua lỗ (40 nghìn tỷ VND) những vẫn có số nhân viên gần mô tả và trả những cho công giám đốc cao hơn Công bố bí thực Đa số cầm quyền.

EVN cũng vừa tăng giá điện cho người tiêu dùng lên 5%.

Trang Công Quốc trích từ Thứ trưởng Bộ Nội vụ Nguyễn Duy Thăng nói về các doanh nghiệp nhà nước trả những cao cho quan chức như sau:

"Hiện nay công suất của Công suất tập đoàn là 61 triệu, nếu thực hiện nâng công suất tiêu thụ năm 2012 hiện là 77 triệu đồng/tháng theo đúng chế độ quy định. Trong khi đó, Công bố bí thực những 13 triệu/tháng, bỏ trả những làm 10 năm lên đến 45 triệu/tháng."

Cách làm ăn của EVN và nhiều tập đoàn nhà nước khác là hàng những tại cả hai chế độ công tư không rõ ràng.

Ông Nguyê n H u Dũng, Nguyên Viê n tr ng Viê n Khoa h c Lao đ ng và Xã h i đ c báo Viê t Nam trích l i nói:

"đây không phân bi t rõ gi a s h u và ho t đ ng s n xu t kinh doanh trên v n s h u đó v y nên đ n đ n s không minh b ch gi a ngu n ra, vì v n làm ra ngu n ti n, t c là giá tr gia tăng c a anh là gì, anh chia ti n l ng trên t ng v n c a Nhà n c, vào chi phí ch không ph i hi u qu ,"

Ông gia i thích hiê n t ng không minh ba ch trong ha ch toán kinh tế này:

"N u không [có minh ba ch] doanh nghiê p s có hai s , khi trình l ng cao thì h báo lãi, khi xin v n Nhà n c l i kêu l , t c là th nào cũng gi i thích đ c,"

Ông cũng nói về cách tô ng công ty quốc doanh rằng "h kinh doanh trong nh ng lĩnh v c r t có u th , t c là có l i th c nh tranh, s n xu t nh ng s n ph m có tính ch t đ c bi t nh khai thác tài nguyên: đ u khí, than... kinh doanh đ c quy n,"

S thiếu minh ma ch trong quan hê s h u đi vào ca c c cấu cu a các doanh nghiê p nhà n c.

Thua lô Nhà n c chi u

Ông Nguyễn H u Dũng nói:

"Có khi Ch t ch H i đ ng qu n lý l i là T ng Giám đốc ho c T ng Giám đốc l i là y viên H i đ ng qu n lý, nó đang nh p nh ng nh th , gi a v n đ ch s h u và ho t đ ng s n xu t kinh doanh c a doanh nghiê p ch a rõ ràng."

Lương cao cho quan chức doanh nghiệp nhà nước đang là vấn đề xã hội tại Việt Nam

Báo Công an Nhân dân thì nêu ra ví dụ hồi đầu tháng 12 chuyển Tác công ty Xăng dầu (Petrolimex) chỉ sai nguyên tắc trên 500 tỷ đồng, nhưng lại gộp vào các khoản lỗ để Nhà nước phải chịu.

Ngoài ra còn có ngành ngân hàng, và nhìn chung, vẫn theo tờ báo này, chỉ trong mấy năm thôi mà ngành ngân hàng Việt Nam "đã để thất thoát tới 8.000 tỷ đồng, giảm lợi nhuận thu lãi đến 2.000 tỷ, mất tới 6.000 tỷ".

Tác giả Khäng Minh Duä nêu ý kiến chua chát, "Väy mà lương bình quân của ngành này lại cao ngất ngưởng".

Nhà báo này nêu ra vấn đề "nghe chä lý" trong việc trả lương và tham nhũng tại các tập đoàn nhà nước và đặt ra câu hỏi về công bằng xã hội.

Các đạiä công ty nhà nước vốn của nhà nước tại Việt Nam đã bị nhiều nhà quan sát nước ngoài từ lâu nay cho là "vấn nạn chính" của Bäm caä i tä hä thống kinh tế pha trộn công tư và baä tại Việt Nam hiện nay.

Các báo nước ngoài đang chờ xem vụ xử tập đoàn đóng tàu Vinashin vào tháng 1/2012 tại London sẽ diễn biến ra sao và chính phủ Việt Nam sẽ rút ra bài học gì.

Và càng gần đây, d luâ n Viê t Nam cùng báo chí chính thống bắt đầu nhâ n thấy các nhóm đă c quyền đă c l i tâ p h p trong nh ng tâ p đoàn này bắt l c trong viê c đem la i hiê u qua kinh tế cho toàn xã hô i nh mong muốn.

Câu ho i là hệ thống câ m quyền Viê t Nam có dám đô ng vào các "con c ng" cu a ho khi chúng đã thành các "đâ i gia nă ng n " hay không.

Bối ca nh chung hiê n nay là Viê t Nam pha i gia m chi tiêu tăng tr ng kinh tế v i GDP c năm đ t 5.89% ch không còn là con số 7-8% nh tr c.

Ngân hàng Th gi i cũng khuy n cáo Hà N i c i thi n tính hi u qu c a đ u t công thông qua phân b h p lý h n.

Đi nh chế tài chính này cho rằng ta i Viê t Nam hiê n "có nh ng r i ro h th ng ti m tàng trong khu v c tài chính do: tăng tr ng tín d ng cao b t bình th ng trong các năm tr c, lãi cho vay cao và kh năng qu n lý r i ro kém".